

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
nuorisovaltuusto@pirha.fi
pirha.fi

Lausunto
28.9.2023

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston lausunto hyvinvointialueen vammaisten asumispalveluiden selvityksestä

Esipuhe

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on kokouksessaan 28.9.2023 käsitellyt palveluiden verkoston toista osaa hyvinvointialueen palveluiden verkostosta eli selvityksiä vammaisten sekä mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumispalveluista. Nuorisovaltuusto keskittyy tässä lausunnon osassa ensimmäisenä mainittuun selvitykseen.

Hyvinvointialueen vammaisten asumispalveluiden selvitys

Nuorisovaltuusto on tyytyväinen Pirkanmaan hyvinvointialueen vammaisten asumispalveluiden selvitykseen ja pystyy tukemaan siinä linjattuja toimenpiteitä. Haluamme kuitenkin esittää muutamia kommentteja ja huomioita jatkovalmisteluja varten.

Nuorisovaltuusto haluaa painottaa inhimillisen palvelun ja hoidon tärkeyttä. Pirkanmaan hyvinvointialueen tulee varmistaa se, että jokainen sen asukas saa omien tarpeidensa mukaista mukaista palvelua, jonka hän kokee tasavertaiseksi sekä inhimilliseksi. Tämä on varmistettava etenkin vammaisille kohdennetuissa palveluissa, esimerkiksi asuinpalveluissa. Tarpeellisen osallistamisen sekä valinnanvapauden takaaminen ovat myös hyvin tärkeitä osia inhimillisten palveluiden kokonaisuutta.

Nuorisovaltuusto haluaa tuoda esille henkilökunnan osaamisen sekä työmotivaation tärkeyden sosiaalipalveluissa. Valmiiksi olevan henkilöstöpulan takia halutaankin painottaa nykyisen ammattitaitoisen henkilökunnan tärkeää roolia asumispalveluiden laadun takaamisessa. Nuorisovaltuusto suhtautuukin kriittisesti kaikkiin asiaan koskeviin leikkaustoimenpiteisiin. Myös työntekijöiden työhyvinvoinnista pitää huolehtia.

Nuorisovaltuusto on selvityksen kanssa samaa mieltä siitä, että Pirkanmaan hyvinvointialueen omaa palveluntuotantoa tulee tehostaa. Se on kuitenkin helpommin sanottu kuin tehty. Henkilöstöpula sekä ny-

kyisten asumispaikkojen huono kunto ovatkin ongelmia, jotka tulee ratkaista ennen oman palvelutuotannon kehitystä. Nuorisovaltuusto katsoo, että tällä hetkellä ostopalveluita on hyödynnettävä ennen kuin oman palvelutuotannon taso on riittävä. Palveluiden ostaminen on tutkitusti tehokas, mutta jokseenkin myös kallis tapa varmistaa palveluiden saatavuus.

Nuorisovaltuusto korostaa, että ostopalveluita kilpailuttaessa on pystyttävä takaamaan asiakkaan valinnanvapaus sekä inhimillisen hoidon ja hoivan kriteerien täyttyminen. Pirkanmaan hyvinvointialueen on pystyttävä takaamaan henkilöstön ja palveluiden riittävyys myös vammaisten asumispalveluissa lisäkustannuksista huolimatta. Yksityisten ja kolmannen sektorin palveluntuottajien avulla pystytään takaamaan monipuolinen ja yksilön hyvinvointia edistävä hoito sekä edistämään jo aikaisemmin korostettua valinnanvapautta.

Digitalisaatio on olennainen osa tulevaisuuden sosiaali- ja terveystalouden palveluita, mutta siirtyminen digitaalisiin palveluihin tulee tehdä maltillisesti pitkällä aikavälillä. Vammaispalveluiden asiakkaat eivät välttämättä pysty hyödyntämään sähköisiä palveluita ilman avustajaa tai opastusta, jolloin siirtyminen digitaalisten palveluiden piiriin tulee olemaan hidasta. Nopeassa ja äkillisessä siirtymässä saattaa siis tässä tapauksessa olla enemmän haittaa kuin hyötyä.

Yhteenveto

Lyhykäisyydessään nuorisovaltuusto pystyy tukemaan selvityksessä linjattuja toimeenpanoehdotuksia. Esitämme kuitenkin huolen tämänhetkisestä henkilöstöpulasta ja sen vaikutuksista. Nuorisovaltuusto toivookin, että sen kommentit otetaan huomioon jatkovalmisteluissa.

Lausunto on käsitelty ja hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 28.9.2023.

Nuorisovaltuuston puolesta,

Eetu Hukkanen

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston puheenjohtaja